

A mű koncepciója

A megfigyelés a mindennapi megismerés fontos eljárása. Mindennapi tudásunk jelentős hányadát úgy szerezzük, hogy megfigyeljük környezetünket. Az ilyen megfigyelések azonban többnyire alkalmoszerűek vagy spontánok. Az észlelet privát voltából fakad a megfigyelés eredményének objektívvá tételének problematikussága. Ennek az objektívizálásnak eszközei a nyelven kívül a különböző vizuális jelrendszerek.

A történelem folyamán a megfigyelési eredményeink reprezentációi számtalan funkciót betöltöttek, a fotográfia feltalálásával azonban ezeknek a funkcióknak a köre extrém módon kibővült.

A reprezentációs technológiák eredménye-képpen előállott képmennyiség jelentős része szolgál adminisztrációs célokra. Az adminisztrációs céloknak szűkebb értelemben a biztonságtechnikához köthető eszköze a térfigyelő kamera, melynek jelentősége a bűnmegelőzésben illetve a bűnelkövetések felderítésében van. Az eszköz megítélésében paradigmaváltást a 2001. szeptember 11-i események hoztak. A globális terrorizmusnak ezen eseménye alapvetően a félelem illetve a biztonság, jelen esetben ambivalensen értelmezhető fogalomparjának középpontjába helyezte az eszközt.

Ahogy a műtárgyak kommunikációs felületként közvetítenek a néző, illetve közlő között, inverz módon működnek kommunikációs felületként a kamerák a megfigyelő és megfigyelt között. Jelenlétük mindenestre elválaszt, a társadalmat megfigyeltre és megfigyelőkre osztja, mely lokálisan és globálisan is demonstrálja az anyagi javak birtoklásában jelentkező különbségeket. A kamera mögötti, láthatatlan világ rejtve marad a megfigyelt előtt, ez pedig kitűnő terep a nagyvárosi legendáknak és a különböző összeesküvés elméleteknek.

A győri buszpályaudvaron lévő teret elsősorban a mellette elhelyezkedő aluljáró által hangsúlyosabbá tett tranzit-jelleg miatt választottam. A félelem generálta bizalomvesztésnek ugyanis első körben estek áldozatul a közlekedési csomópontok. Az utazók, mint idegenek, potenciális veszélyforrásokká váltak, akiket komoly kontroll alatt érdemes tartani.

Az installáció összesen 72 darab ál-kamerából, illetve ideiglenes oszlopokból és azok szerelvényiből áll. Az áll kamerák negyede LED-fényekkel és mozgásérzékelővel felszerelt darab. A mozgásérzékelők fokozzák az interaktivitást, ugyanis a járdán elhaladó járókelők mozgásukkal beindítják a bennük rejlő forgató mechanikát. A fűtőkben felszerelt kamerák egy része tehát a gyalogosok haladásától függően állandó pásztázó mozgást végez.

A kamerák ál-jellege, (szakkifejezéssel: dummy-camera) természetesen felveti az illúzió kérdését, és elsősorban nem művészi, inkább társadalmi mezőben értelmezve azt. A munka tervezése közben tanulságos volt feltérképezni milyen hatalmas ipar települt a biztonság/félelem érzetének, illúziómisztikus létrehozására.

A kamerák irreális számban, fűtőkben, parazitaként hemzsegnek a tartó elemeken, illetve a környezet egyes objektumain is. A tartó alumínium oszlopok a környezettől jól elkülöníthető zöld zománcfestést kapnak, melyre logószzerűen kerül fel a fiktív, ironikus őrző-védő címer, melyben az áldó?figyelmeztető? kézmozdulat látható. A kéz a tarot ötödik, főpapot ábrázoló kártyájából való, melynek értelmezése a bizalom, a dolgok értelmének keresése és megtalálása körül forog. Az ezoterikus mellékszál a történetbe kapcsolása túl azon, hogy az ilyen céges és egyéb címereknél nem ritkaság, az összeesküvés elméleteken való ironizálás miatt indokolt.

Az ilyen elméletek ugyanis a kamerákhoz hasonlóan bizalmatlanságot és előítéleteket szülnék.

